

چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲

دفتر جمعیت، نیروی کار و اقتصاد خانوار
شهریورماه ۱۴۰۳

پیشگفتار

طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار از سال ۱۳۴۲ در مناطق روستایی و از سال ۱۳۴۷ در مناطق شهری به اجرا درآمده است. از سال ۱۳۵۳ علاوه بر هزینه‌های خانوار، اطلاعات درآمد نیز گردآوری شد. هدف کلی طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار، برآورد متوسط هزینه‌ها و درآمد یک خانوار شهری و یک خانوار روستایی در سطح کشور و استان‌ها است. اهمیت این طرح در امکان بررسی روند مصرف کالاها و خدمات، مطالعه روابط متقابل ویژگی‌های اجتماعی اقتصادی خانوارها، ارزیابی آثار سیاست‌های اقتصادی در زمینه تأمین عدالت اجتماعی و بررسی توزیع درآمد، امکان بررسی خانوارهای زیر خط فقر و سرانجام نقش مهم آن در تأمین اطلاعات مورد نیاز حساب‌های ملی و منطقه‌ای، به خصوص در بررسی‌ها و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی اجتماعی کشور است. تعاریف و مفاهیم این طرح منطبق با سیستم حساب‌های ملی (SNA^۱) است و طبقه بندی اقلام پرسشنامه مورد استفاده در آن ابتدا براساس CPC^۲ و سپس براساس طبقه بندی COICOP^۳ بوده است.

با توجه به لزوم ارائه برآورد تغییرات در طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی، از روش نمونه‌گیری چرخشی و نمونه پایه در این طرح استفاده شده است. منظور از نمونه پایه، نمونه بزرگی است که می‌توان از آن برای تأمین نیازهای چند آمارگیری یا چند دوره از یک آمارگیری مستمر، زیرنمونه‌هایی انتخاب کرد. در آمارگیری‌های مستمر، استفاده از نمونه پایه ضمن صرفه اقتصادی، امکان کنترل بهتر عملیات اجرایی و هم‌پوشانی نمونه‌ها در دوره‌های مختلف آمارگیری را فراهم می‌کند. چارچوب نمونه‌گیری مرحله اول در این طرح، چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری است که براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ می‌باشد. در سال ۱۳۹۷ اولین سال اجرای طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار بر اساس چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری بوده است. با توجه به ساخت چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، در سال ۱۴۰۲ برای تأمین نمونه‌های طرح، از چهارمین نمونه پایه آمارگیری‌های خانواری استفاده شده است.

در طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار سال ۱۴۰۲ از ۱۹۶۴۰ خانوار نمونه نقاط شهری و ۱۸۲۴۳ خانوار نمونه نقاط روستایی کشور آمارگیری شده است.

نتایج تفصیلی این طرح شامل ۲۳۴ جدول در قالب ۲ نشریه به تفکیک شهری و روستایی توسط مرکز آمار ایران هر ساله منتشر می‌شود. همچنین نتایج تفصیلی طرح در قالب ۵۱۲ جدول، شامل جزئی‌ترین اطلاعات در سطح ۳۱ استان و کل کشور برای استفاده از طریق واحد اطلاع رسانی مرکز آمار ایران در اختیار عموم علاقمندان، محققین، برنامه‌ریزان و پژوهشگران قرار می‌گیرد.

^۱- System of National Accounts

^۲- Central-Product Classification

^۳- Classification of the Individual Consumption Purpose

جامعه‌ی هدف این طرح شامل همه‌ی خانوارهای معمولی ساکن و گروهی در نقاط شهری یا روستایی است. این خانوارهای نمونه از ۳۸۷ شهرستان در مناطق شهری و از ۳۹۵ شهرستان در مناطق روستایی کل کشور^۱ انتخاب شده‌اند. نمونه‌های این طرح طی سه مرحله و با استفاده از روش‌های نمونه‌گیری احتمالی انتخاب می‌شوند. در مرحله اول، خوشه‌های نمونه در هر یک از طبقات نمونه پایه، به روش سیستماتیک انتخاب می‌شوند. در مرحله دوم در هر خوشه نمونه، گروه‌های چرخش شش خانواری ساخته و سه گروه چرخش، براساس الگوی چرخش، برای آمارگیری در هر سال تعیین می‌شوند. در مرحله سوم، داخل هر یک از گروه‌های چرخش، دو خانوار به روش تصادفی ساده به عنوان خانوار نمونه اصلی انتخاب می‌شوند و چهار خانوار باقیمانده در گروه چرخش به عنوان خانوارهای جایگزین در نظر گرفته می‌شوند. تعداد نمونه با توجه به هدف طرح، برای برآورد متوسط هزینه و درآمد سالانه‌ی یک خانوار، بهینه شده است. برای دستیابی به برآوردهایی که معرف بهتری از کل سال باشند، نمونه‌ها بین ماه‌های سال برای آمارگیری، توزیع شده‌اند.

^۱ - براساس تقسیمات کشوری سال ۱۳۹۵ کشور ایران از ۳۱ استان و ۴۲۹ شهرستان تشکیل شده بود که تعداد شهرستان‌ها در آخرین تقسیمات کشوری سال ۱۴۰۲ به ۴۸۲ شهرستان تغییر یافت.

چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۴۰۲

هزینه و درآمد خانوار در یک نگاه

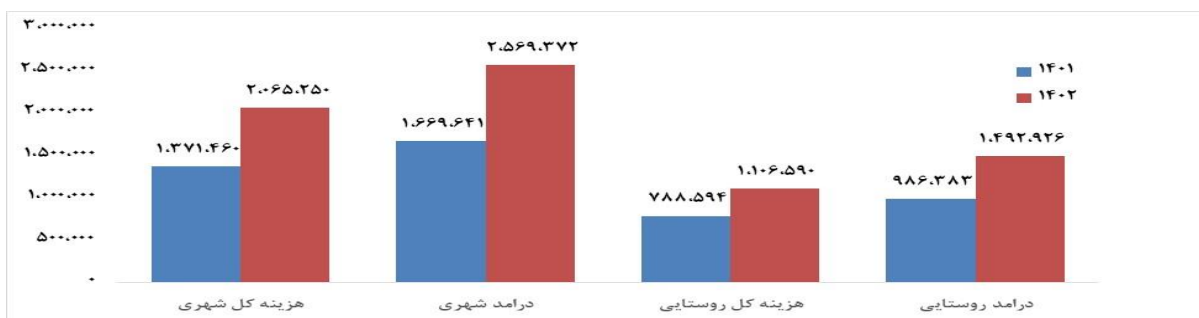
۱- متوسط هزینه کل، خوراکی و دخانی و غیرخوراکی خالص و ناخالص سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ (هزار ریال)

شرح	۱۴۰۱		۱۴۰۲		درصد تغییر سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱	
	خالص	ناخالص	خالص	ناخالص		
شهری	هزینه کل	۱,۳۷۱,۴۶۰	۱,۳۹۶,۶۸۵	۲,۰۶۵,۲۵۰	۲,۱۰۲,۹۸۸	۵۰/۶
	هزینه‌های خوراکی و دخانی	۳۷۶,۸۲۲	۳۷۶,۸۲۲	۵۱۴,۷۶۱	۵۱۴,۷۶۱	۳۶/۶
	هزینه‌های غیرخوراکی	۹۹۴,۶۳۸	۱,۰۱۹,۸۶۳	۱,۵۵۰,۴۸۹	۱,۵۸۸,۲۲۷	۵۵/۷
روستایی	هزینه کل	۷۸۸,۵۹۴	۸۰۸,۶۵۵	۱,۱۰۶,۵۹۰	۱,۱۲۸,۲۲۲	۴۰/۳
	هزینه‌های خوراکی و دخانی	۳۲۸,۵۲۷	۳۲۸,۵۲۷	۴۳۷,۶۹۴	۴۳۷,۶۹۴	۳۳/۲
	هزینه‌های غیرخوراکی	۴۶۰,۰۶۸	۴۸۰,۱۲۹	۶۶۸,۸۹۶	۶۹۰,۵۲۸	۴۵/۴

۲- متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ (هزار ریال)

شرح	۱۴۰۱	۱۴۰۲	درصد تغییر سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱
شهری	۱,۶۶۹,۶۴۱	۲,۵۶۹,۳۷۲	۵۳/۹
روستایی	۹۸۶,۳۸۳	۱,۴۹۲,۹۲۶	۵۱/۴

نمودار ۱- متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ (هزار ریال)

۳- ضریب جینی سالانه در نقاط شهری، روستایی و کل کشور سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

شرح	۱۴۰۱	۱۴۰۲
کل کشور	۰/۳۸۷۷	۰/۳۹۷۹
شهری	۰/۳۶۹۶	۰/۳۸۲۰
روستایی	۰/۳۶۴۳	۰/۳۵۸۳

۶ چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۴۰۲

۴- درصد خانوارهای استفاده کننده از لوازم عمده زندگی در مناطق شهری و روستایی سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

روستایی		شهری		شرح
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۳۷/۷	۳۷/۱	۵۴/۸	۵۳/۷	اتومبیل شخصی.....
۲۲/۴	۲۳/۴	۱۳/۰	۱۲/۶	موتور سیکلت.....
۶/۶	۶/۵	۹/۳	۸/۹	دوچرخه.....
۹۴/۳	۹۳/۶	۹۷/۱	۹۷/۰	تلویزیون رنگی.....
۱۳/۶	۱۲/۶	۲۱/۶	۲۱/۸	فریزر.....
۴۴/۱	۴۶/۱	۳۱/۹	۳۳/۴	یخچال.....
۵۶/۹	۵۴/۸	۶۹/۲	۶۷/۷	یخچال فریزر.....
۹۸/۱	۹۷/۸	۹۸/۵	۹۸/۵	اجاق گاز.....
۷۱/۶	۶۹/۴	۹۳/۰	۹۱/۶	جارو برقی.....
۶۲/۶	۶۰/۵	۸۹/۴	۸۸/۰	ماشین لباسشویی.....
۰/۵	۰/۴	۸/۷	۸/۰	ماشین ظرفشویی.....
۳/۲	۲/۳	۱۵/۲	۱۲/۹	مایکروویو و فرهای هالوژن دار.....

۵- درصد خانوارها بر حسب نوع سوخت عمده مصرفی برای گرما در مناطق شهری و روستایی سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

روستایی		شهری		شرح
۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۲	۱۴۰۱	
۸۰/۷	۷۹/۴	۹۵/۸	۹۵/۵	گاز طبیعی (شبکه عمومی).....
۱/۴	۱/۸	۰/۲	۰/۳	گاز مایع.....
۸/۷	۹/۵	۱/۲	۱/۲	نفت سفید.....
۵/۸	۶/۳	۲/۱	۲/۳	برق.....
۳/۴	۳/۱	۰/۸	۰/۷	سایر.....

۷- چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۴۰۲

۶- درصد خانوارها بر حسب نحوه تصرف مسکن مناطق شهری و روستایی سال ۱۳۹۷-۱۴۰۲

روستایی			شهری			شرح
سایر	اجاری	ملکی	سایر	اجاری	ملکی	سال
۹/۵۱	۴/۹۹	۸۵/۴۹	۹/۵۴	۲۶/۳۳	۶۴/۱۳۱۳۹۷
۸/۸۲	۴/۵۱	۸۶/۶۶	۸/۸۲	۲۴/۱۲	۶۷/۰۶۱۳۹۸
۸/۶۵	۴/۹۳	۸۶/۴۲	۸/۶۶	۲۲/۹۱	۶۸/۴۴۱۳۹۹
۷/۹۹	۴/۹۴	۸۷/۰۶	۸/۵۰	۲۳/۱۶	۶۸/۳۴۱۴۰۰
۶/۴۰	۴/۹۶	۸۸/۶۳	۸/۲۳	۲۳/۷۰	۶۸/۰۷۱۴۰۱
۶/۵۹	۴/۴۱	۸۸/۹۹	۷/۹۳	۲۳/۱۴	۶۸/۹۴۱۴۰۲

انواع هزینه‌های یک خانوار شهری و روستایی

در سال ۱۴۰۲ خانوارهای شهری ایران سالانه به‌طور میانگین ۲۰۶۵۲۵۰ هزار ریال برای خرید و بهره‌مندی از کالاها و خدمات مصرفی هزینه کرده‌اند که این مبلغ، ۵۰/۶ درصد افزایش نسبت به نتایج به‌دست آمده از این طرح در سال گذشته را نشان می‌دهد.

میانگین هزینه‌ی خانوارهای روستایی در این سال برابر با ۱۱۰۶۵۹۰ هزار ریال است که ۴۰/۳ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است.

۷- متوسط هزینه کل سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲-۱۳۹۷ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه کل	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه کل	
-	۲۱۴,۴۷۲	-	۳۹۳,۲۲۷۱۳۹۷
۲۱/۷	۲۶۱,۰۰۶	۲۰/۶	۴۷۴,۳۷۹۱۳۹۸
۳۰/۵	۳۴۰,۶۷۹	۳۱/۰	۶۲۱,۳۹۲۱۳۹۹
۵۲/۴	۵۱۹,۱۱۹	۴۸/۹	۹۲۵,۰۱۷۱۴۰۰
۵۱/۹	۷۸۸,۵۹۴	۴۸/۳	۱,۳۷۱,۴۶۰۱۴۰۱
۴۰/۳	۱,۱۰۶,۵۹۰	۵۰/۶	۲,۰۶۵,۲۵۰۱۴۰۲

۸- متوسط هزینه خوراکی و دخانی سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲-۱۳۹۷ (هزار ریال)

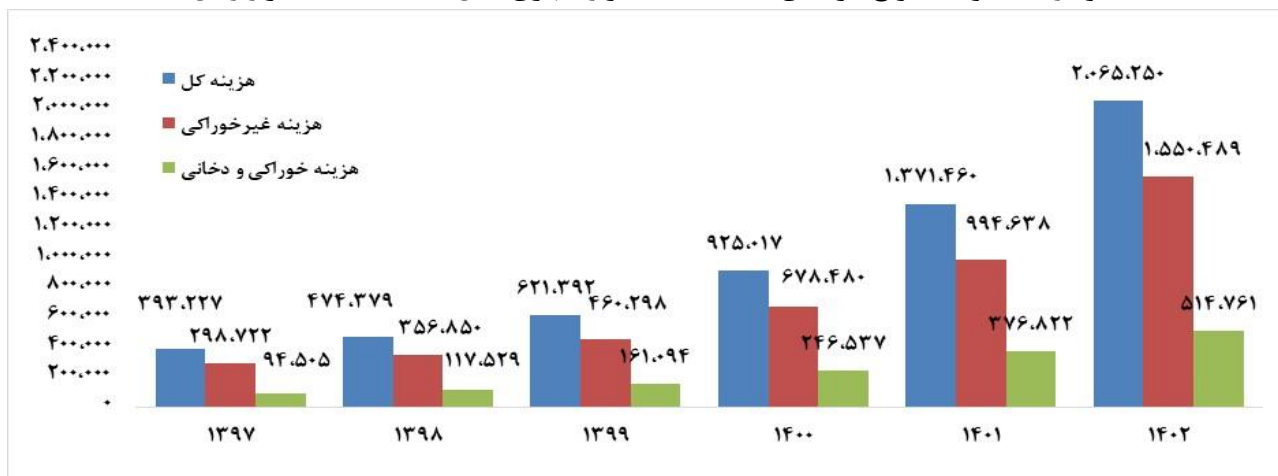
روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه خوراکی و دخانی	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه خوراکی و دخانی	
-	۸۰,۲۴۶	-	۹۴,۵۰۵۱۳۹۷
۲۷/۹	۱۰۲,۶۶۴	۲۴/۴	۱۱۷,۵۲۹۱۳۹۸
۳۲/۹	۱۳۶,۴۴۲	۳۷/۱	۱۶۱,۰۹۴۱۳۹۹
۵۱/۷	۲۰۷,۰۳۴	۵۳/۰	۲۴۶,۵۳۷۱۴۰۰
۵۸/۷	۳۲۸,۵۲۷	۵۲/۸	۳۷۶,۸۲۲۱۴۰۱
۳۳/۲	۴۳۷,۶۹۴	۳۶/۶	۵۱۴,۷۶۱۱۴۰۲

چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۴۰۲

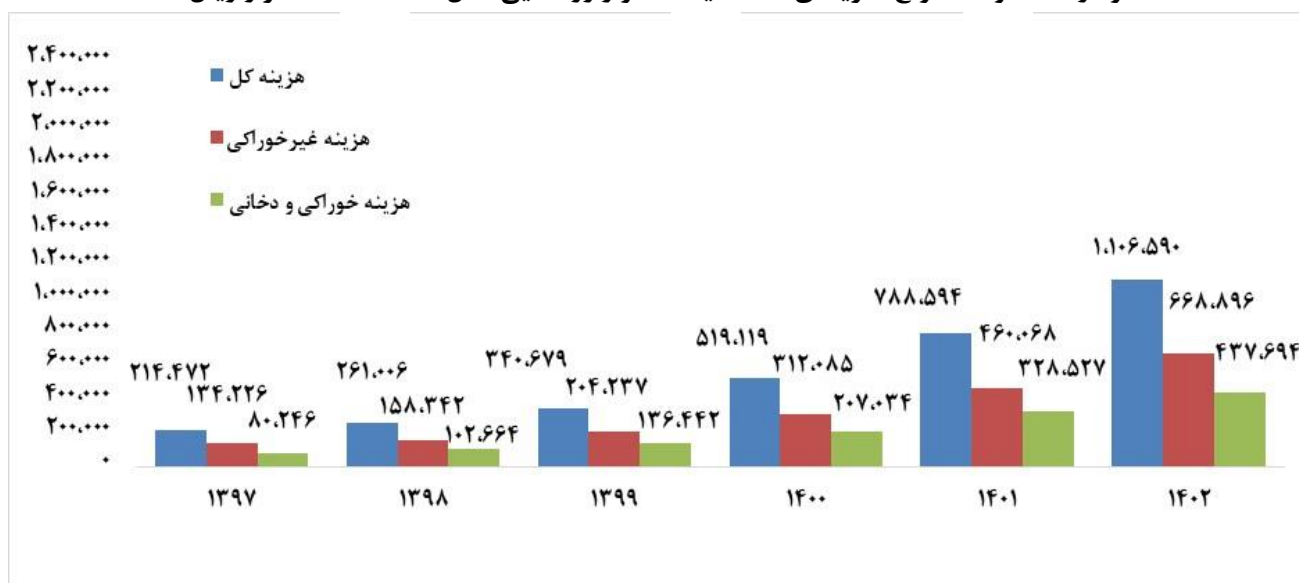
۹- متوسط هزینه غیرخوراکی سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۳۹۷-۱۴۰۲ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه غیر خوراکی	درصد تغییر نسبت به سال قبل	هزینه غیر خوراکی	
-	۱۳۴,۲۲۶	-	۲۹۸,۷۲۲	۱۳۹۷
۱۸/۰	۱۵۸,۳۴۲	۱۹/۵	۳۵۶,۸۵۰	۱۳۹۸
۲۹/۰	۲۰۴,۲۳۷	۲۹/۰	۴۶۰,۲۹۸	۱۳۹۹
۵۲/۸	۳۱۲,۰۸۵	۴۷/۴	۶۷۸,۴۸۰	۱۴۰۰
۴۷/۴	۴۶۰,۰۶۸	۴۶/۶	۹۹۴,۶۳۸	۱۴۰۱
۴۵/۴	۶۶۸,۸۹۶	۵۵/۹	۱,۵۵۰,۴۸۹	۱۴۰۲

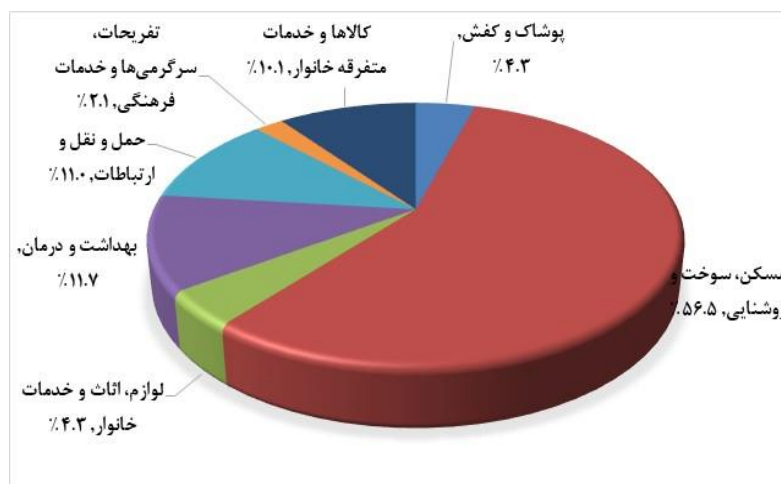
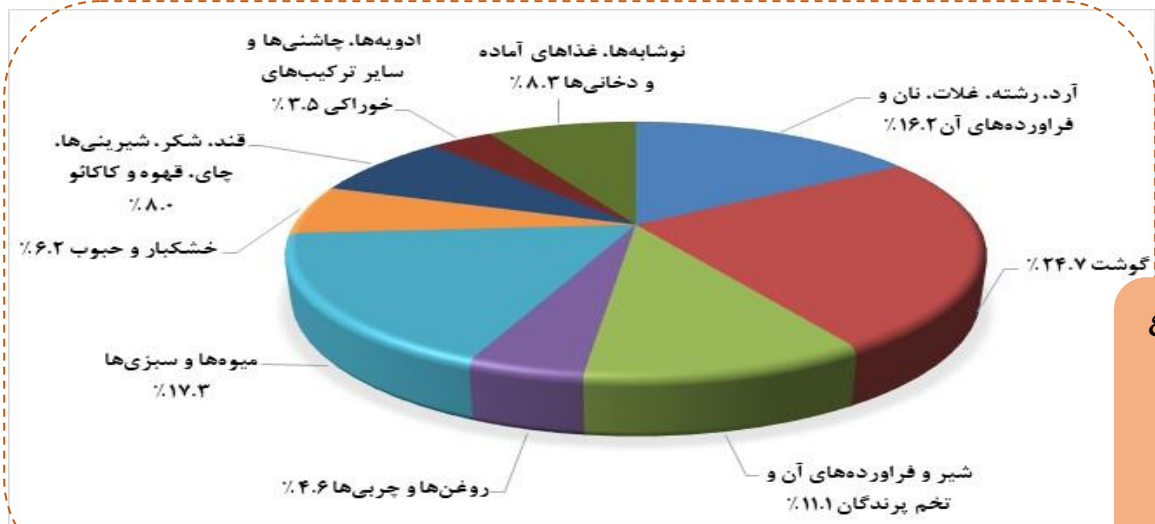
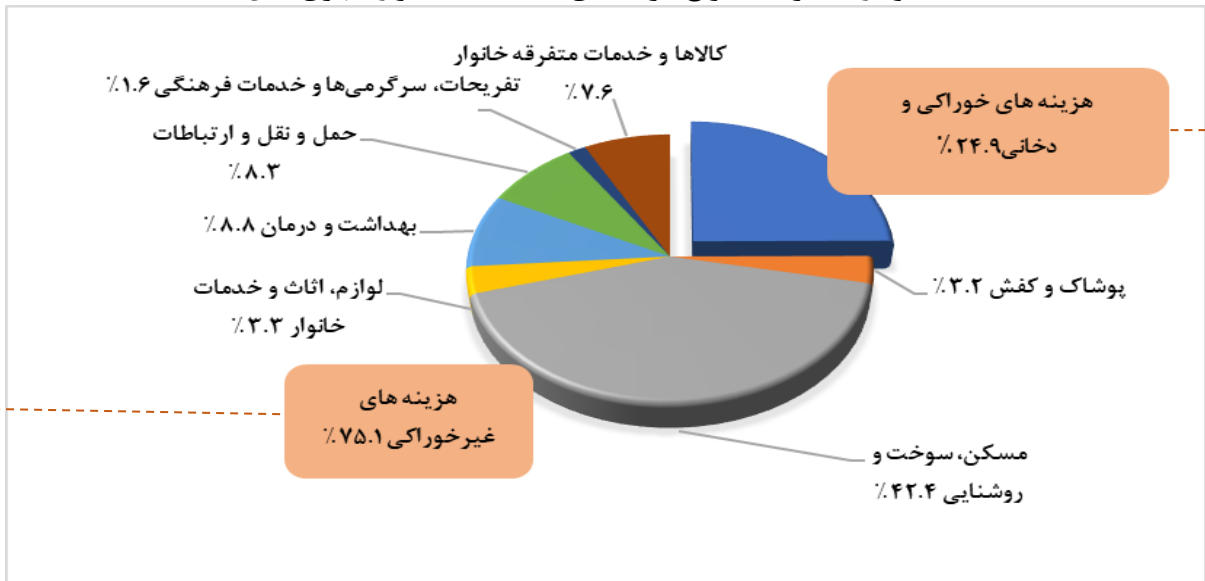
نمودار ۲- متوسط انواع هزینه‌ی سالانه یک خانوار شهری سال ۱۳۹۷-۱۴۰۲ (هزار ریال)

نمودار ۳- متوسط انواع هزینه‌ی سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۳۹۷-۱۴۰۲ (هزار ریال)

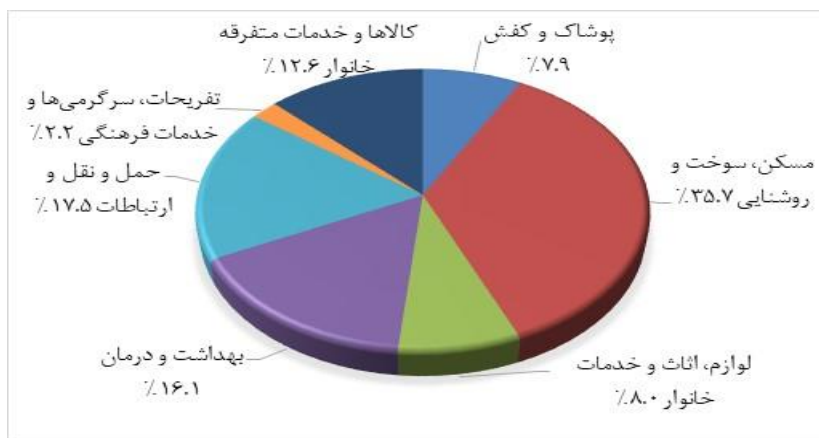
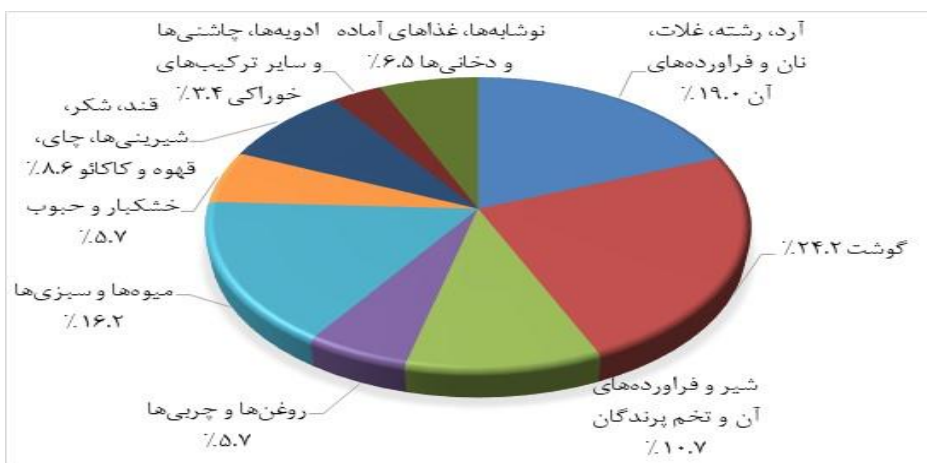
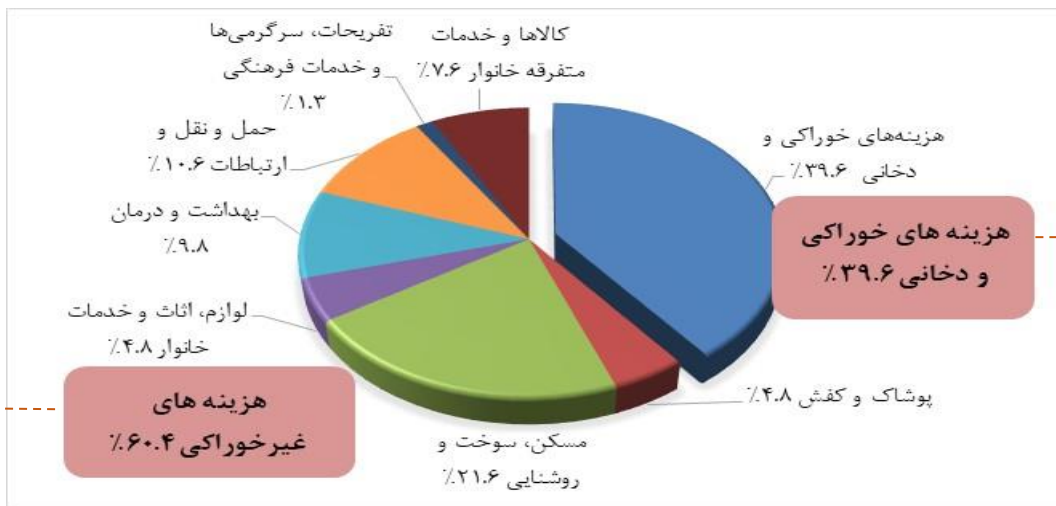
نمودار ۴- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار شهری سال ۱۴۰۲

ترکیب انواع هزینه‌های خوراکی و دخانی یک خانوار شهری

ترکیب انواع هزینه‌های غیر خوراکی یک خانوار شهری

نمودار ۵- ترکیب انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۴۰۲

ترکیب انواع هزینه‌های خوراکی و دخانی یک خانوار روستایی

ترکیب انواع هزینه‌های غیر خوراکی یک خانوار روستایی

۱۲ ————— چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۱۴۰۲

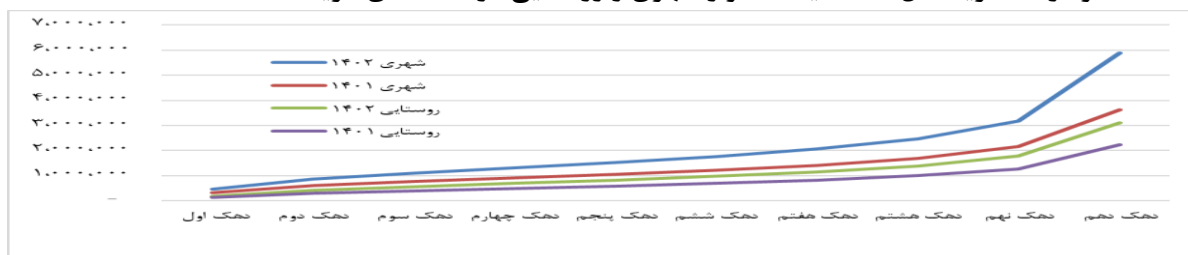
۱۰- انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار شهری در دهک‌های هزینه سالانه ۱۴۰۱-۱۴۰۲ (هزار ریال)

شرح	سال ۱۴۰۲			سال ۱۴۰۱		
	هزینه کل	هزینه خوراکی و دخانی	هزینه غیر خوراکی	هزینه کل	هزینه خوراکی و دخانی	هزینه غیر خوراکی
کل کشور	۲,۰۶۵,۲۵۰	۵۱۴,۷۶۱	۱,۵۵۰,۴۸۹	۱,۳۷۱,۴۶۰	۳۷۶,۸۲۲	۹۹۴,۶۳۸
دهک اول	۴۷۰,۹۸۹	۲۰۱,۲۶۹	۲۶۹,۷۲۰	۳۲۵,۴۴۵	۱۵۰,۱۰۲	۱۷۵,۳۴۳
دهک دوم	۸۷۱,۶۸۹	۲۹۵,۹۸۲	۵۷۵,۷۰۷	۵۹۹,۵۰۱	۲۱۷,۸۵۴	۳۸۱,۶۴۷
دهک سوم	۱,۱۰۵,۶۰۸	۳۶۵,۵۴۴	۷۴۰,۰۶۴	۷۵۸,۲۷۳	۲۶۹,۸۱۱	۴۸۸,۴۶۲
دهک چهارم	۱,۳۱۲,۹۳۳	۴۲۱,۰۰۸	۸۹۱,۹۲۵	۸۹۹,۰۲۱	۳۰۷,۱۵۶	۵۹۱,۸۶۵
دهک پنجم	۱,۵۲۷,۷۲۴	۴۶۷,۰۴۷	۱,۰۶۰,۶۷۷	۱,۰۴۳,۳۱۳	۳۳۴,۹۱۰	۷۰۸,۴۰۳
دهک ششم	۱,۷۶۶,۰۳۴	۵۰۴,۱۷۱	۱,۲۶۱,۸۶۳	۱,۲۱۰,۱۴۸	۳۶۶,۱۴۴	۸۴۴,۰۰۴
دهک هفتم	۲,۰۶۰,۳۴۰	۵۸۱,۷۴۴	۱,۴۷۸,۵۹۶	۱,۴۱۲,۳۸۰	۴۱۹,۷۲۸	۹۹۲,۶۵۲
دهک هشتم	۲,۴۷۱,۷۵۹	۶۴۳,۹۲۰	۱,۸۲۷,۸۳۹	۱,۶۹۰,۸۸۸	۴۴۵,۵۳۵	۱,۲۴۵,۳۵۳
دهک نهم	۳,۱۶۹,۷۵۹	۷۱۸,۲۴۵	۲,۴۵۱,۵۱۴	۲,۱۵۲,۱۴۲	۵۳۹,۸۲۶	۱,۶۱۲,۳۱۶
دهک دهم	۵,۸۹۸,۳۲۰	۹۴۹,۰۸۳	۴,۹۴۹,۲۳۷	۳,۶۲۴,۸۳۹	۷۱۷,۳۷۰	۲,۹۰۷,۴۶۹

۱۱- انواع هزینه‌های سالانه یک خانوار روستایی در دهک‌های هزینه سالانه ۱۴۰۱-۱۴۰۲ (هزار ریال)

شرح	سال ۱۴۰۲			سال ۱۴۰۱		
	هزینه کل	هزینه خوراکی و دخانی	هزینه غیر خوراکی	هزینه کل	هزینه خوراکی و دخانی	هزینه غیر خوراکی
کل کشور	۱,۱۰۶,۵۹۰	۴۳۷,۶۹۴	۶۶۸,۸۹۶	۷۸۸,۵۹۴	۳۲۸,۵۲۷	۴۶۰,۰۶۸
دهک اول	۱۷۹,۷۳۹	۱۰۳,۷۰۳	۷۶,۰۳۶	۱۳۱,۵۹۴	۸۴,۷۶۸	۴۶,۸۲۶
دهک دوم	۴۱۸,۵۹۴	۱۹۶,۷۴۲	۲۲۱,۸۵۲	۲۹۹,۶۴۵	۱۴۷,۸۷۸	۱۵۱,۷۶۷
دهک سوم	۵۶۲,۴۵۴	۲۶۹,۹۳۰	۲۹۲,۵۲۴	۳۹۶,۵۲۳	۱۹۵,۲۷۱	۲۰۱,۲۵۲
دهک چهارم	۶۹۰,۲۵۵	۳۲۴,۴۷۳	۳۶۵,۷۸۲	۴۸۵,۹۷۱	۲۳۷,۸۰۹	۲۴۸,۱۶۲
دهک پنجم	۸۲۱,۰۷۲	۳۶۹,۲۵۹	۴۵۱,۸۱۳	۵۸۰,۸۹۷	۲۷۵,۴۶۷	۳۰۵,۴۳۰
دهک ششم	۹۷۳,۷۶۴	۴۳۰,۹۰۶	۵۴۲,۸۵۸	۶۸۷,۶۴۰	۳۲۰,۷۷۳	۳۶۶,۸۶۷
دهک هفتم	۱,۱۵۰,۵۱۲	۴۷۹,۲۱۳	۶۷۱,۲۹۹	۸۲۰,۱۳۱	۳۵۶,۳۴۷	۴۶۳,۷۸۴
دهک هشتم	۱,۳۹۳,۶۳۵	۵۴۶,۸۹۸	۸۴۶,۷۳۷	۹۹۷,۶۸۴	۴۲۱,۶۴۲	۵۷۶,۰۴۲
دهک نهم	۱,۷۷۶,۹۱۴	۶۵۳,۲۸۰	۱,۱۲۳,۶۳۴	۱,۲۶۲,۳۷۷	۴۸۱,۶۸۹	۷۸۰,۶۸۸
دهک دهم	۳,۰۹۹,۶۹۰	۱,۰۰۲,۷۶۵	۲,۰۹۶,۹۲۵	۲,۲۲۳,۹۹۱	۷۶۳,۷۹۶	۱,۴۶۰,۱۹۵

نمودار ۶- هزینه کل سالانه یک خانوار شهری و روستایی در دهک‌های هزینه سالانه ۱۴۰۱-۱۴۰۲

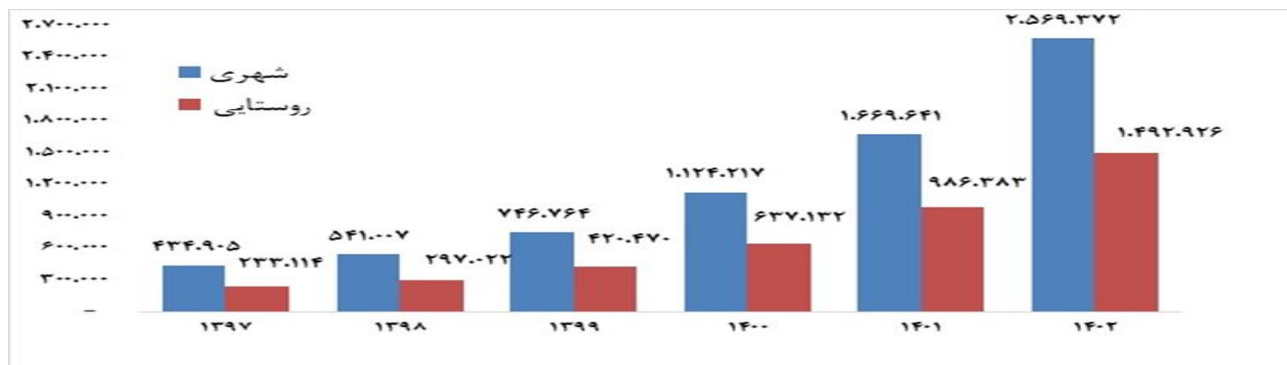
انواع درآمدهای یک خانوار شهری و روستایی

براساس نتایج بدست آمده در سال ۱۴۰۲ متوسط درآمد سالانه‌ی یک خانوار شهری ۲,۵۶۹,۳۷۲ هزار ریال و یک خانوار روستایی ۱,۴۹۲,۹۲۶ هزار ریال بوده است که به ترتیب نسبت به سال قبل، ۵۳/۹ درصد و ۵۱/۴ درصد افزایش داشته است. در این سال درآمد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و درآمدهای غیر شغلی در سطح شهری به ترتیب به میزان ۳۹/۸، ۶۳/۰ و ۶۰/۱ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است. همچنین درآمد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، درآمد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و درآمدهای غیر شغلی در سطح روستایی به ترتیب به میزان ۴۲/۸، ۴۷/۶ و ۶۱/۶ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است. سهم هریک از منابع درآمدی در کل درآمد شهری به صورت ۲۹/۸ درصد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، ۱۶/۹ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۵۳/۳ درصد از درآمدهای غیرشغلی و سهم هریک از منابع درآمدی در کل درآمد روستایی به صورت ۳۰/۲ درصد از مشاغل مزد و حقوق‌بگیری، ۲۹/۳ درصد از مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و ۴۰/۵ درصد از درآمدهای غیرشغلی است.

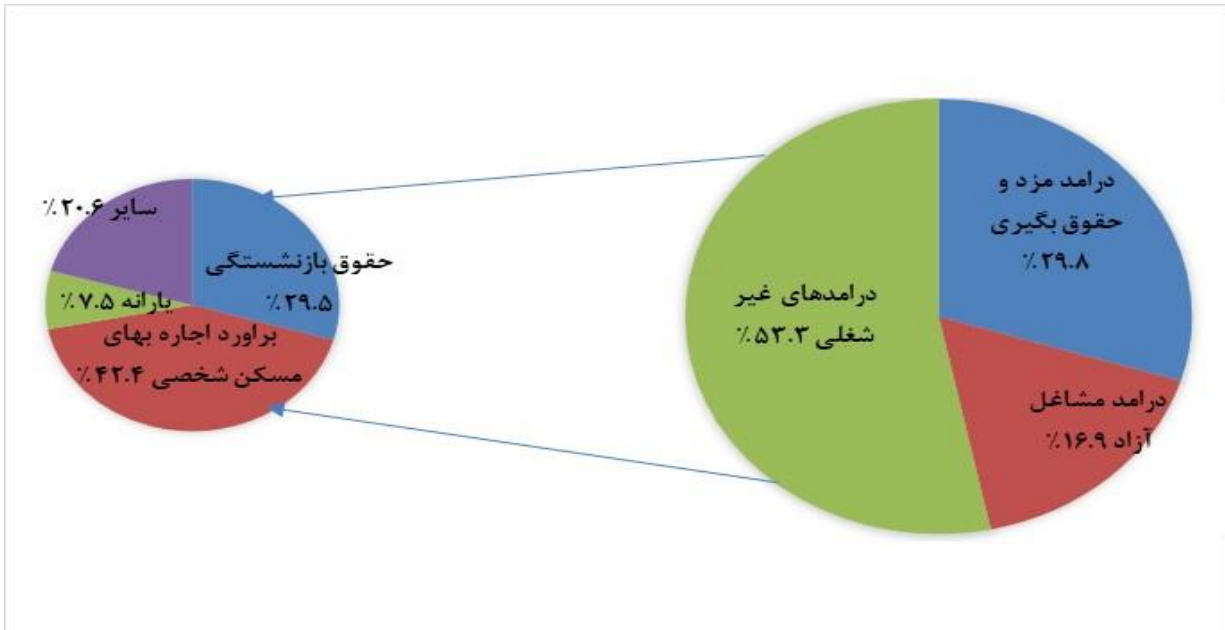
۱۲- متوسط درآمد کل سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲-۱۳۹۷ (هزار ریال)

روستایی		شهری		سال
درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد کل	درصد تغییر نسبت به سال قبل	درآمد کل	
-	۲۳۳,۱۱۴	-	۴۳۴,۹۰۵	۱۳۹۷
۲۷/۴	۲۹۷,۰۲۲	۲۴/۴	۵۴۱,۰۰۷	۱۳۹۸
۴۱/۶	۴۲۰,۴۷۰	۳۸/۰	۷۴۶,۷۶۴	۱۳۹۹
۵۱/۵	۶۳۷,۱۳۲	۵۰/۵	۱,۱۲۴,۲۱۷	۱۴۰۰
۵۴/۸	۹۸۶,۳۸۳	۴۸/۵	۱,۶۶۹,۶۴۱	۱۴۰۱
۵۱/۴	۱,۴۹۲,۹۲۶	۵۳/۹	۲,۵۶۹,۳۷۲	۱۴۰۲

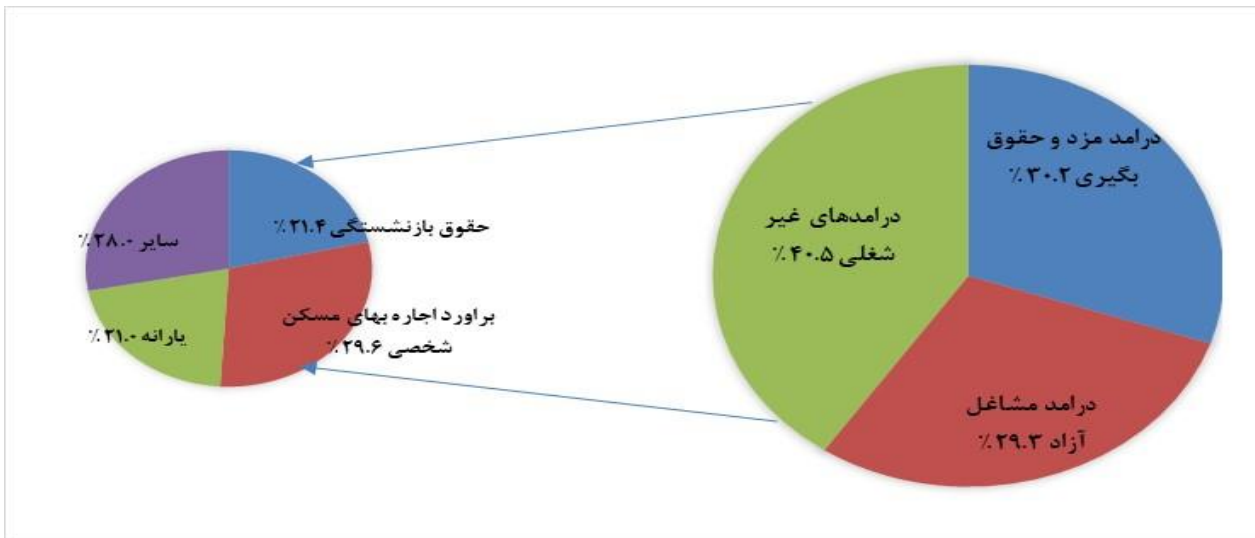
نمودار ۷- متوسط درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲-۱۳۹۷ (هزار ریال)

نمودار ۸- ترکیب درآمد^۱ کل سالانه یک خانوار شهری سال ۱۴۰۲ (درصد)

نمودار ۹- ترکیب درآمد کل سالانه یک خانوار روستایی سال ۱۴۰۲ (درصد)

^۱ درآمد خانوار از سه بخش درآمد حاصل از مشاغل مزد و حقوق بگیری، مشاغل آزاد کشاورزی و غیرکشاورزی و غیر شغلی تشکیل شده است. درآمد های غیر شغلی خانوار، خود از چندین منبع شامل حقوق بازنشستگی، برآورد اجاره بهای مسکن شخصی، یارانه و سایر منابع نظیر درآمد حاصل از اجاره محل کسب، ملک و زمین، درآمد حاصل از سود سپرده، دریافتی از بیمه و کمک هزینه های تحصیلی و ... تشکیل شده است.

متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی
در ۳۱ استان سال ۱۴۰۲

۱۳- متوسط هزینه و درآمد سالانه یک خانوار شهری و روستایی سال ۱۴۰۲ (هزار ریال)

روستایی		شهری		استان
درآمد کل	هزینه کل	درآمد کل	هزینه کل	
۱,۴۹۲,۹۲۶	۱,۱۰۶,۵۹۰	۲,۵۶۹,۳۷۲	۲,۰۶۵,۲۵۰	کل کشور.....
۱,۶۴۱,۵۶۱	۹۱۵,۶۲۸	۲,۲۱۷,۶۲۷	۱,۴۴۱,۹۶۱	آذربایجان شرقی.....
۱,۰۹۵,۳۷۸	۷۰۷,۸۲۳	۱,۶۳۰,۶۹۴	۱,۰۷۴,۹۵۱	آذربایجان غربی.....
۱,۷۶۲,۴۳۰	۱,۱۱۷,۶۶۵	۲,۱۱۰,۹۷۲	۱,۶۱۱,۷۳۲	اردبیل.....
۱,۷۲۹,۲۲۷	۱,۴۱۸,۶۷۹	۲,۵۸۵,۲۸۷	۱,۹۱۱,۰۷۳	اصفهان.....
۲,۱۷۳,۸۷۰	۱,۶۱۱,۸۸۹	۲,۸۳۶,۴۱۶	۲,۱۶۷,۰۶۱	البرز.....
۱,۱۳۳,۶۷۱	۷۷۶,۷۵۹	۱,۶۷۹,۵۱۶	۱,۲۲۹,۴۵۳	ایلام.....
۱,۹۷۱,۶۱۰	۱,۸۳۴,۳۶۷	۲,۳۰۴,۲۴۷	۲,۱۲۷,۸۳۳	بوشهر.....
۲,۲۷۷,۲۵۵	۱,۶۲۴,۵۱۹	۳,۸۱۸,۶۰۰	۳,۳۰۸,۴۳۶	تهران.....
۲,۰۰۲,۶۹۳	۱,۴۳۰,۶۲۰	۲,۶۲۴,۷۵۵	۲,۰۳۹,۳۷۶	چهارمحال وبختیاری.....
۱,۰۵۴,۳۷۹	۸۰۶,۰۷۲	۱,۹۹۱,۷۷۸	۱,۵۹۲,۵۴۶	خراسان جنوبی.....
۱,۲۴۵,۳۶۰	۹۳۶,۴۰۹	۱,۹۴۳,۱۷۶	۱,۵۹۴,۷۱۳	خراسان رضوی.....
۱,۲۴۷,۵۰۶	۸۷۱,۸۹۵	۲,۱۴۵,۷۵۶	۱,۵۴۶,۷۱۲	خراسان شمالی.....
۱,۴۵۰,۶۹۵	۱,۱۰۷,۴۶۲	۲,۳۷۹,۵۵۶	۱,۸۲۷,۱۶۰	خوزستان.....
۱,۸۳۲,۰۹۵	۱,۳۷۶,۰۱۰	۲,۵۳۴,۷۴۱	۲,۱۵۵,۷۱۱	زنجان.....
۱,۱۵۷,۰۵۱	۸۱۵,۱۱۴	۱,۵۷۷,۵۸۴	۱,۱۳۳,۹۱۴	سمنان.....
۷۱۵,۵۴۴	۵۸۹,۴۰۹	۱,۶۷۹,۱۱۳	۱,۵۷۵,۶۵۸	سیستان و بلوچستان.....
۱,۶۶۱,۱۶۴	۱,۴۷۳,۹۴۸	۲,۸۱۳,۰۴۰	۲,۲۸۱,۲۵۶	فارس.....
۱,۷۷۳,۵۶۳	۱,۱۲۵,۴۵۰	۲,۴۰۲,۰۱۶	۱,۷۶۷,۹۰۹	قزوین.....
۱,۷۰۱,۹۷۹	۱,۱۹۴,۷۵۹	۲,۰۴۷,۲۲۶	۱,۵۳۳,۸۲۴	قم.....
۱,۲۸۵,۷۱۶	۱,۰۶۷,۵۲۹	۱,۹۳۷,۹۶۱	۱,۵۸۳,۴۱۸	کردستان.....
۱,۳۴۰,۲۴۴	۷۷۴,۴۵۳	۱,۶۷۲,۹۷۰	۱,۱۷۱,۰۱۱	کرمان.....
۱,۲۲۱,۱۷۱	۱,۰۳۶,۷۱۷	۱,۷۷۲,۰۳۹	۱,۵۹۰,۸۱۰	کرمانشاه.....
۱,۴۲۳,۳۷۲	۸۳۳,۶۵۷	۲,۱۹۲,۸۱۴	۱,۴۶۹,۱۹۵	کهگیلویه و بویراحمد.....
۱,۳۹۶,۸۰۲	۱,۰۶۳,۸۱۱	۲,۳۲۲,۷۲۶	۱,۶۹۳,۷۲۰	گلستان.....
۱,۴۱۲,۹۱۷	۹۳۶,۹۴۹	۲,۰۶۷,۳۳۸	۱,۵۷۳,۷۵۴	گیلان.....
۱,۰۴۹,۱۳۰	۹۲۷,۹۲۶	۱,۶۴۱,۸۹۹	۱,۴۲۶,۸۶۹	لرستان.....
۲,۴۰۷,۱۱۹	۱,۷۳۸,۱۶۶	۲,۶۱۹,۸۰۴	۲,۰۶۲,۵۵۱	مازندران.....
۱,۳۸۸,۷۶۹	۱,۳۹۴,۷۴۸	۲,۰۶۵,۶۰۴	۱,۸۲۶,۴۷۶	مرکزی.....
۱,۲۱۳,۵۸۷	۱,۱۶۱,۷۶۸	۱,۸۶۲,۴۲۳	۱,۶۵۵,۵۸۹	هرمزگان.....
۱,۴۵۵,۴۸۹	۱,۱۶۷,۰۷۱	۲,۳۶۲,۴۴۲	۱,۸۵۹,۴۹۳	همدان.....
۲,۳۴۹,۵۰۳	۱,۵۰۷,۸۶۰	۲,۶۶۰,۲۰۴	۱,۷۹۷,۶۱۴	یزد.....

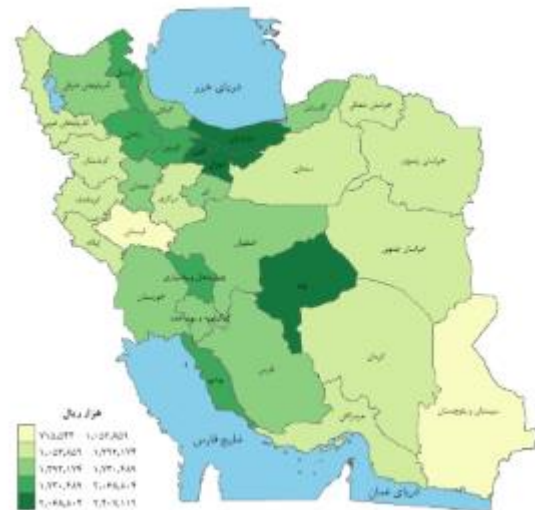
متوسط درآمد یک خانوار شهری در سال ۱۴۰۲

متوسط هزینه یک خانوار شهری در سال ۱۴۰۲

متوسط درآمد یک خانوار روستایی در سال ۱۴۰۲

متوسط هزینه یک خانوار روستایی در سال ۱۴۰۲

تعاریف و مفاهیم

هزینه ناخالص:

ارزش ریالی کالاها و خدماتی است که توسط خانوار برای خود، خانوارهای دیگر، سازمان‌های دولتی و غیردولتی صرف می‌شود و شامل دو دسته مصرفی و غیرمصرفی است. پس انداز، وام، بازپرداخت وام و پرداخت برای سایر معاملات مالی در هزینه خانوار منظور نمی‌شود.

هزینه خالص:

در این طرح در صورتی که از هزینه‌های خانوار، ارزش فروش دست دوم کالاها کسر شود « هزینه خالص خانوار»، در غیر این صورت «هزینه ناخالص خانوار» می‌باشد.

درآمد:

درآمد خانوار وجوه و ارزش ریالی کالاها و خدماتی است که در برابر کار انجام شده یا سرمایه به کار افتاده و یا از طریق منابع دیگر (حقوق بازنشستگی، درآمد حاصل از دارایی‌ها، دریافتی‌های انتقالی و ...) به مجموع اعضای خانوار تعلق می‌گیرد. دریافتی‌های اتفاقی از مؤسسات و نهادها از قبیل خسارات دریافتی از بیمه، درآمد متفرقه خانوار منظور می‌شود. دریافتی‌های انتقالی خانوار وجوهی است که از موسسه‌ها، نهادها، سازمان‌های عمومی، خصوصی، اجتماعی، خیریه و خانوارهای دیگر (نظیر کمک‌ها، اعانات، کمک هزینه‌ها و ...) به خانوار تعلق می‌گیرد.

ضریب جینی^۱:

یکی از شاخص‌های سنجش نابرابری درآمد جامعه، ضریب جینی است. ضریب جینی عددی است بین صفر و یک (صفر و صد درصد) که در آن صفر به معنی توزیع کاملاً برابر درآمد یا ثروت و یک به معنای نابرابری مطلق در توزیع است.

^۱ Gini Coefficient